

**ANALIZA SYTUACJI NA
RYNKU PRACY POWIATU PRZYSUSKIEGO
W LATACH 2020-2022**

Przysucha 2023

WSTĘP

Powiat przysuski leży w południowozachodniej części województwa mazowieckiego, graniczy z województwem łódzkim (powiat opoczyński i tomaszowski), województwem świętokrzyskim (powiat konecki) oraz z powiatami: szydłowieckim, grójeckim, białobrzeskim i radomskim ziemskim. Powiat tworzy osiem jednostek administracyjnych: Przysucha (gmina miejsko-wiejska), Borkowice, Gielniów, Klwów, Odrzywół, Potworów, Rusinów, Wieniawa (gminy wiejskie). Powierzchnia powiatu obejmuje obszar 801 km², co stanowi 2,25% powierzchni województwa mazowieckiego (21 pozycja pod względem powierzchni w województwie na 42 powiaty). Siedzibą powiatu jest miasto Przysucha, będące równocześnie największym miastem powiatu które wraz z gminą liczy 12037 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2022). Ze względu na posiadane warunki naturalne i stan uprzemysłowienia regionu, Powiat Przysuski ma charakter rolniczy. Decydują o tym w głównej mierze stan uprzemysłowienia, oraz posiadane warunki naturalne, zależne od poszczególnych części powiatu. W strukturze użytkowania gruntów dominują użytki rolne, które zajmują łącznie 42 133 hektary (52,6%). Ponad 1/3 powierzchni powiatu zajmują lasy – 24 800 ha. Pozostałe grunty (w tym grunty zabudowane i zurbanizowane oraz nieużytki), stanowiące 12,1% powierzchni, zajmują 9 718 ha, zaś pozostały obszar zajmują grunty pod wodami.

Pomimo systematycznego spadku bezrobocia w powiecie zauważalny jest utrzymujący się od wielu lat deficyt większych inwestycji, powstaje mało nowych miejsc pracy. Aby powiat mógł się rozwijać we wszystkich obszarach życia społeczno-gospodarczego, niezbędne jest współpraca władz samorządowych zarówno szczebla powiatowego jak i gminnego, przedsiębiorców, partnerów rynku pracy, w celu wypracowania wspólnej strategii rozwoju rynku pracy.

Od wielu lat Powiat Przysuski zmaga się z wysokim poziomem bezrobocia. Na koniec grudnia 2022 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Przysusze zarejestrowane były 2743 osoby bezrobotne, w tym 1211 kobiet (44,14%). Dla porównania sytuacji na koniec grudnia 2021 r., w rejestrze osób bezrobotnych zarejestrowane były 2862 osoby bezrobotne, w tym 1297 kobiet (45,3%). Pomimo zauważalnego spadku liczby bezrobotnych i tak w dalszym ciągu bezrobocie utrzymuje się na wysokim poziomie. Stopa bezrobocia wynosiła 18,5% (stan na koniec grudnia 2022 r.) i była niższa w porównaniu do analogicznego okresu w 2021 r. o 0,8%. Dla porównania w województwie mazowiecki na koniec grudnia 2022 roku stopa bezrobocia wynosiła 4,2% i w porównaniu do roku poprzedniego spadła również o 0,5 punktu %. Mimo podejmowanych działań przez urząd pracy oraz podmioty współpracujące z nim duża część mieszkańców w wieku aktywności zawodowej pozostaje bez pracy przez dłuższy okres czasu.

Powiatowy Urząd Pracy w Przysusze analizuje dane statystyczne osób bezrobotnych, celem zbadania zmian zachodzących na przełomie lat. Uzyskana z analizy wiedza pozwala ocenić poziom aktywności zawodowej bezrobotnych, oczekiwania względem pracy i rozwoju zawodowego. Jednocześnie wyznacza kierunki działań urzędu tak aby dobrać odpowiednie formy wsparcia do potrzeb zarejestrowanych bezrobotnych. Takie działania pozwalają bowiem skutecznie przeciwdziałać wykluczeniu i marginalizacji osób niepracujących oraz dają szansę na aktywizację prowadzącą do trwałego zatrudnienia.

I. CHARAKTERYSTYKA BEZROBOCIA W POWIECIE PRZYSUSKIM

1. Poziom bezrobocia

Dane o liczbie osób bezrobotnych zarejestrowanych zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 poz. 1482 ze zm.). Województwo mazowieckie, głównie ze względu na podregion radomski i Warszawę wyróżnia się najwyższą w Polsce liczbą osób bezrobotnych. W grudniu 2022 roku zarejestrowanych osób bezrobotnych w województwie mazowieckim było ponad 116 tysięcy, co świadczy o tym, że co 7 bezrobotny w Polsce jest mieszkańcem naszego województwa. Poziom bezrobocia w powiecie przysuskim na koniec grudnia 2022r. wynosił 18,5%. Na dzień 31.12.2022 r. zarejestrowane były 2743 osoby bezrobotne, w tym 1211 kobiet (44,14% ogółu zarejestrowanych). Natomiast dla porównania sytuacji w roku 2021 zarejestrowanych osób bezrobotnych na koniec grudnia było 2862 osoby, w tym 1297 kobiet (45,3% ogółu osób zarejestrowanych).

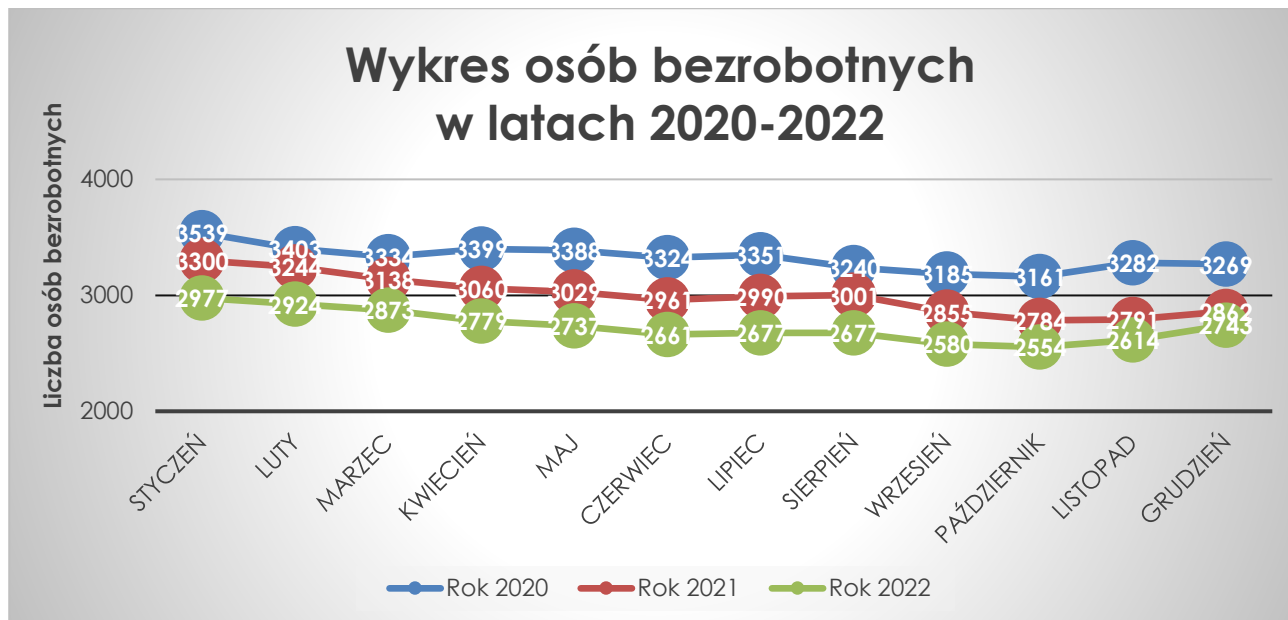
Poniżej tabela przedstawia szczegółowo liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Przysusze w latach 2020-2022 z uwzględnieniem liczby osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach z wyszczególnieniem liczby kobiet zarejestrowanych w poszczególnych okresach.

	Rok 2020			Rok 2021			Rok 2022		
	Ogółem	w tym kobiety	%	Ogółem	w tym kobiety	%	Ogółem	w tym kobiety	%
Styczeń	3539	1643	46,43%	3300	1540	46,67%	2977	1346	45,21%
Luty	3403	1546	45,43%	3244	1504	46,36%	2924	1290	44,12%
Marzec	3334	1515	45,44%	3138	1443	45,98%	2873	1248	43,44%
Kwiecień	3399	1558	45,84%	3060	1407	45,98%	2779	1219	43,86%
Maj	3388	1553	45,84%	3029	1375	45,39%	2737	1221	44,61%
Czerwiec	3324	1511	45,46%	2961	1356	45,80%	2661	1186	44,57%
Lipiec	3351	1567	46,76%	2990	1375	45,99%	2677	1230	45,95%
Sierpień	3240	1506	46,48%	3001	1397	46,55%	2677	1243	46,43%
Wrzesień	3185	1480	46,47%	2855	1305	45,71%	2580	1172	45,43%
Październik	3161	1464	46,31%	2784	1254	45,04%	2554	1136	44,48%
Listopad	3282	1542	46,98%	2791	1263	45,25%	2614	1159	44,34%
Grudzień	3269	1525	46,65%	2862	1297	45,32%	2743	1211	44,15%

Poziom bezrobocia w latach 2020-2022 z podziałem na poszczególne miesiące.

Z przedstawionej powyżej tabeli wynika, iż każdego roku bezrobocie systematycznie spada. Zauważyć można, iż najwięcej osób zarejestrowanych w urzędzie pracy jest wraz z początkiem roku, potem liczba osób bezrobotnych stopniowo z miesiąca na miesiąc spada. Sytuacja taka związana jest z pracami sezonowymi rozpoczynającymi się wczesną wiosną. Spadek ten szczególnie widoczny jest w grupie mężczyzn. Większość z tych osób na koniec roku kalendarzowego na nowo powraca do ewidencji osób bezrobotnych. Duży udział w liczbie bezrobotnych stanowią kobiety, które najczęściej z różnych przyczyn pozostają długotrwale bezrobotne. Przedłużający się brak

zatrudnienia sprawia, że coraz trudniej jest im powrócić na rynek pracy. Zadaniem powiatowych urzędów pracy jest aktywizacja osób znajdujących się w takiej sytuacji, pomoc w powrocie na rynek pracy odbywa się między innymi poprzez: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, przedstawianie ofert dostępnych w urzędzie czy też podwyższenie lub zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych poprzez różnego rodzaju kursy i szkolenia.

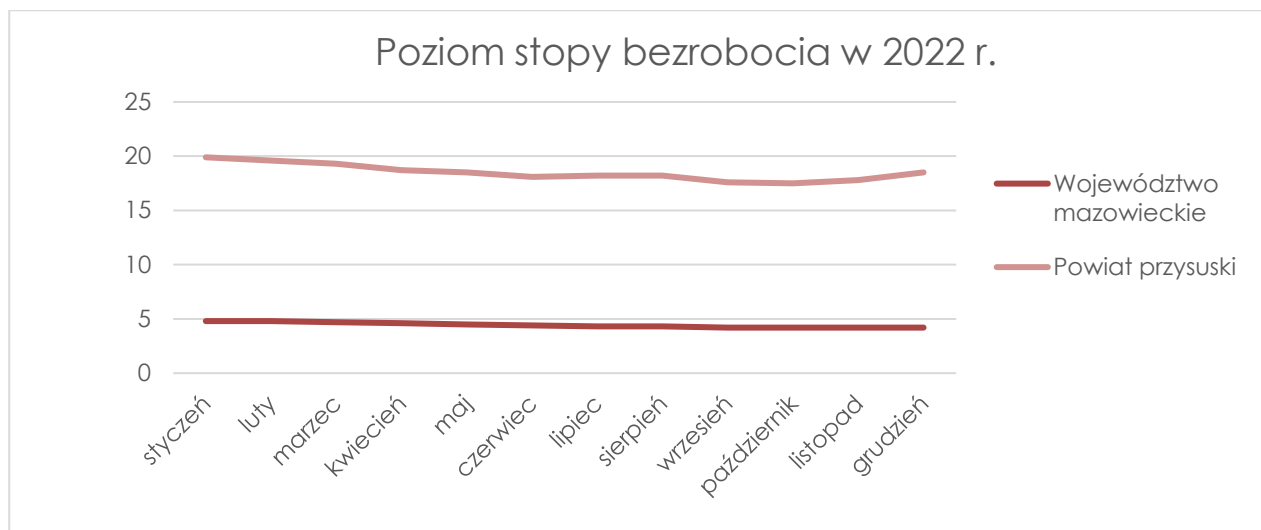
Wykres osób bezrobotnych w latach 2020-2022

2. Stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia jest to stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby osób aktywnych zawodowo. Na koniec roku 2022 stopa bezrobocia w województwie mazowieckim wynosiła 4,2%, natomiast dla powiatu przysuskiego w tym samym okresie stopa bezrobocia wynosiła 18,5% (stan na 31.12.2022r.). Poniższa tabela przedstawia stopę bezrobocia w województwie mazowieckim oraz w powiecie przysuskim (odnotowano spadek o 0,8 punktu % w porównaniu do 2021 roku). Tabela została sporządzona na dzień 31.12.2022r. z podziałem na poszczególne miesiące.

Poziom stopy bezrobocia w poszczególnych miesiącach (%)											
Województwo mazowieckie											
styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
4,8	4,8	4,7	4,6	4,5	4,4	4,3	4,3	4,2	4,2	4,2	4,2
Powiat przysuski											
19,9	19,6	19,3	18,7	18,5	18,1	18,2	18,2	17,6	17,5	17,8	18,5

Stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach województwo/powiat

Stopa bezrobocia na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy przekroczyła 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju w dniu 30.06.2022 r. w związku z tym okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych wynosi 12 miesięcy.

3. Struktura bezrobocia

Tabela umieszczona poniżej przedstawia nam strukturę bezrobocia z wyszczególnieniem poszczególnych grup bezrobotnych w latach 2020-2022:

L.p.	Wyszczególnienie	31.12.2020 r.		31.12.2021 r.		31.12.2022 r.	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%
	Ogółem	3269		2862		2743	
1.	Bezrobotni do 30 roku życia	936	28,63%	787	27,50%	739	26,94%
2.	Bezrobotni długotrwałe	2243	68,61%	1981	69,22%	1779	64,86%
3.	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	802	24,53%	721	25,19%	726	26,47%
4.	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	1299	39,74%	1162	40,60%	1121	40,87%
5.	Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	881	26,95%	769	26,87%	727	26,50%
6.	Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	479	14,65%	430	15,02%	369	13,45%
7.	Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	561	17,16%	499	17,44%	467	17,03%
8.	Bezrobotni niepełnosprawni	67	2,05%	63	2,20%	68	2,48%
9.	Zamieszkali na wsi	2913	89,11%	2550	89,10%	2458	89,61%

Struktura bezrobocia z podziałem na poszczególne grupy osób bezrobotnych lata 2020-2022.

Strukturę bezrobocia wg. poszczególnych grup bezrobotnych na rynku pracy w powiecie przysuskim w latach 2020-2022, a także udział poszczególnych grup w ogólnej liczbie bezrobotnych przedstawia powyższa tabela. Analiza danych pokazuje, że w badanym okresie najliczniej reprezentowanymi grupami są bezrobotni zamieszkałi na wsi, bezrobotni długotrwale, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych oraz bezrobotni do 30 roku życia. W grudniu 2022 roku nadal w stosunku do lat poprzednich utrzymuje się wysoki udział osób zamieszkałych na wsi (89,61 ogółu bezrobotnych), długotrwale bezrobotnych (64,86% ogółu bezrobotnych), bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (40,87% ogółu bezrobotnych) oraz bezrobotnych do 30 roku życia (26,94% ogółu bezrobotnych). Na koniec 2022 roku bezrobotni w wieku 50 lat i więcej stanowili 26,46% ogółu bezrobotnych widniejących w rejestrze. W porównaniu do lat poprzednich (2020r., 2021r.) poziom bezrobocia w tej grupie utrzymywał się cały czas na poziomie powyżej 20%, jednak najwyższy poziom osiągnął na koniec 2022 roku (26,47%). Spadek bezrobocia nastąpił w 2022 r. w grupie osób do 30 roku życia, którzy stanowili 26,94% w ogólnej liczbie bezrobotnych, wśród osób bez doświadczenia zawodowego którzy stanowili 26,50%, a także wśród kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (13,45%) i wśród bezrobotnych wychowujących co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (17,03%). Natomiast wzrost w stosunku do grudnia 2020r. poza najliczniejszymi grupami odnotowano wśród bezrobotnych z niepełnosprawnościami.

Dokonując analizy struktury bezrobocia w badanym okresie na terenie powiatu przysuskiego uwydatnia się niepokojące zjawisko utrzymującego się wysokiego poziomu bezrobotnych zamieszkujących na wsi, długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Procentowy udział osób bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych wzrósł na koniec 2022 pomimo spadku ogólnej liczby bezrobotnych do 40,8%. Taka sytuacja jest dość niepokojąca ponieważ osoby nie posiadające kwalifikacji dostosowanych do potrzeb rynku pracy będą mieć w perspektywie czasu duże trudności z podjęciem i utrzymaniem zatrudnienia, a następnie stawać się grupą osób pozostającą bez pracy długotrwale, która na terenie powiatu jest już w tej chwili bardzo licznie reprezentowana.

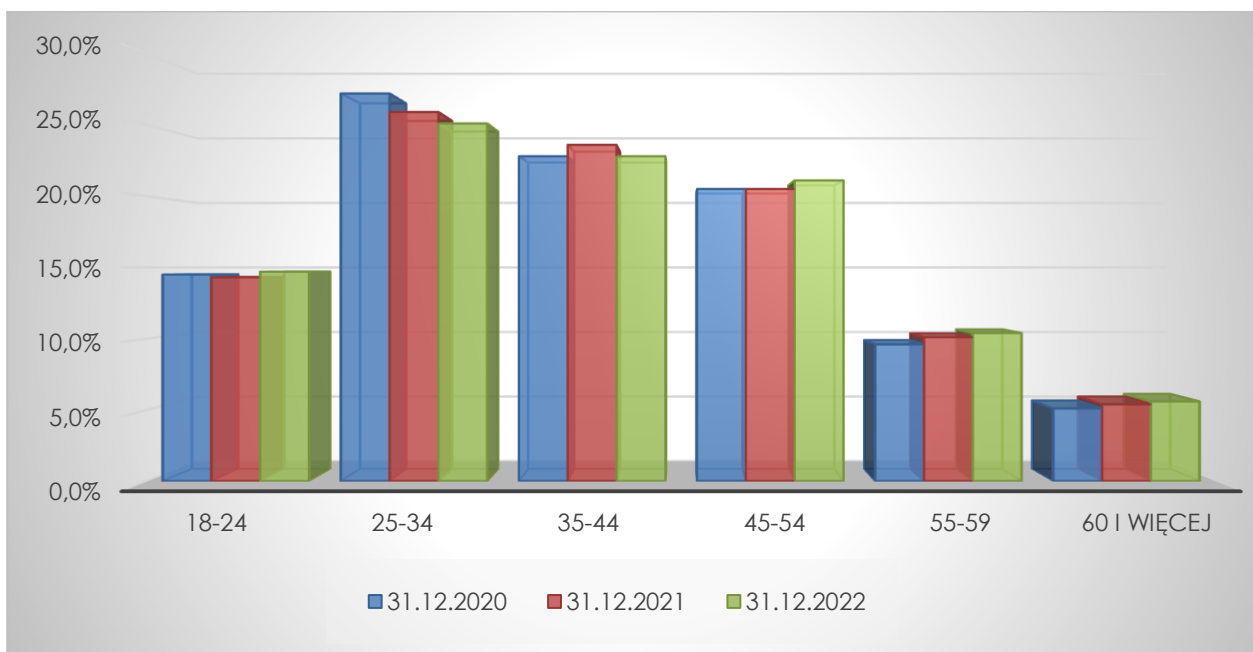
3.1. Wiek bezrobotnych

Najliczniejszą grupę osób bezrobotnych w latach 2020-2022 tworzą osoby w wieku od 25 do 34 lat. W okresie ostatnich trzech lat bezrobocie wśród tej grupy wiekowej jednak systematycznie spada. Na koniec 2022 roku zarejestrowanych było 690 osób w wieku 25-34 lata (25,15%), natomiast w 2020 roku 890 (27,23%). Drugą najliczniejszą grupę stanowią osoby z przedziału wiekowego między 35 a 44 rokiem życia. Pomimo, iż na przełomie analizowanych lat liczba osób bezrobotnych w tym przedziale wiekowym również systematycznie spada to i tak stanowią oni jedną z najliczniejszych grup w ewidencji osób bezrobotnych. Na koniec 2022 roku w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowane były 2.743 osoby z czego 626 osób w wieku 35-44 (21,8% ogółu). Zaś na końcu roku 2017 zarejestrowanych było 3746 osób z czego 846 (22,82% ogółu) stanowiły osoby bezrobotne z przedziału wiekowego 35-44. Opisaną powyżej sytuację prezentuje poniższa tabela i wykres.

Poniżej zaprezentowana jest tabela osób bezrobotnych z podziałem na poszczególne grupy wiekowe w latach 2020-2022.

BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU					
18-24	25-34	35-44	54-54	55-59	60 i więcej
31.12.2020					
475	890	747	673	316	168
14,53%	27,23%	22,85%	20,59%	9,67%	5,14%
31.12.2021					
410	742	676	588	291	155
14,33%	25,93%	23,62%	20,55%	10,17%	5,42%
31.12.2022					
405	690	626	581	287	154
14,76%	25,15%	22,82%	21,18%	10,46%	5,61%

Bezrobotni w podziale ze względu na wiek w latach 2020-2022

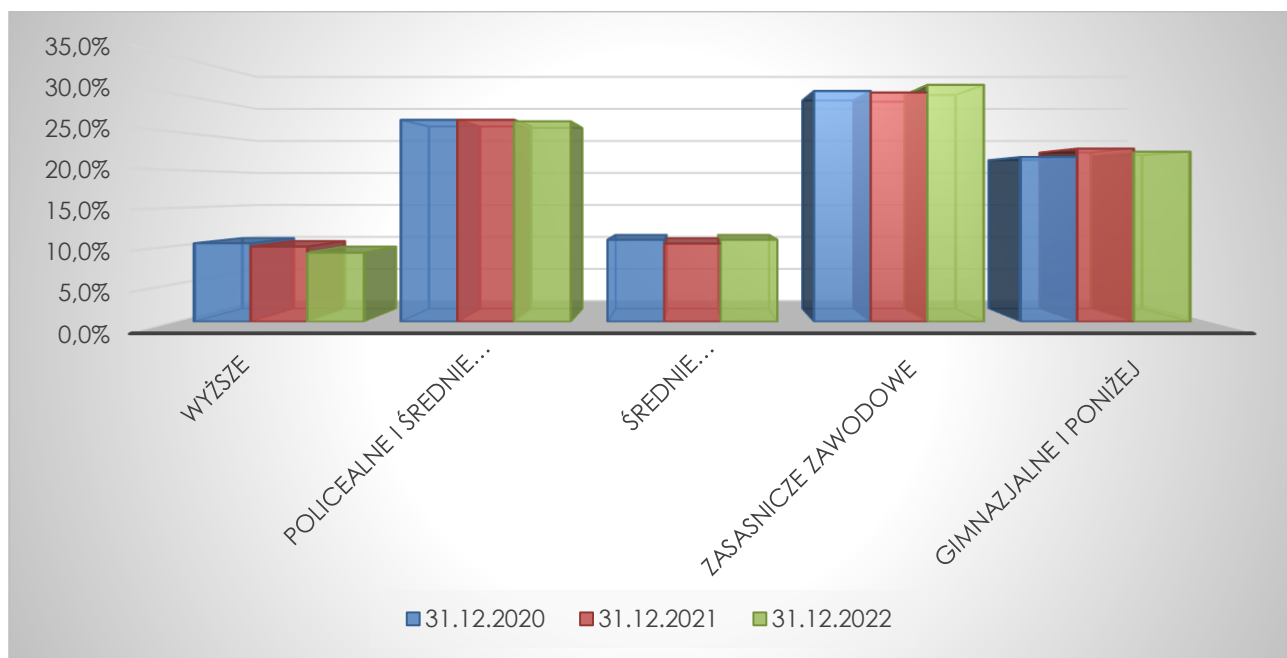
Bezrobotni w wieku 25-34 lat na terenie powiatu przysuskiego na dzień 31.12.2022r. stanowią 25,15% ogółu osób zarejestrowanych w urzędzie. Osoby znajdujące się w tej grupie wiekowej w przeważającej większości nie posiadają wykształcenia średniego, widnieją od dłuższego czasu w ewidencji osób bezrobotnych. Długotrwałe pozostawanie bez pracy sprawia, że zdobyty potencjał zawodowy traci na wartości a co z tym idzie coraz trudniej jest im znaleźć zatrudnienie.

3.2. Wykształcenie

Osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Przysusze posiadają w przeważającej części niskie kwalifikacje zawodowe co znacznie utrudnia im podjęcie stałego zatrudnienia. Poziom wykształcenia osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy określa tabela przedstawiona poniżej:

BEZROBOTNI WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA				
<i>Wyższe</i>	<i>Policealne i średnie zawodowe</i>	<i>Średnie ogólnokształcące</i>	<i>Zasadnicze zawodowe</i>	<i>Gimnazjalne i poniżej</i>
31.12.2020				
338	870	355	996	710
10,34%	26,61%	10,86%	30,47%	21,72%
31.12.2021				
284	764	295	865	654
9,92%	26,69%	10,31%	30,22%	22,85%
31.12.2022				
250	724	297	856	616
9,11%	26,39%	10,83%	31,21%	22,46%

Bezrobotni według wykształcenia

Bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowili na dzień 31.12.2019r. najliczniejszą grupę osób bezrobotnych - 1060 (31,3% ogółu bezrobotnych). W ciągu ostatnich lat sytuacja ta nie ulega znaczącej zmianie. Pomimo, iż bezrobocie wśród osób z niskim wykształceniem spada to w dalszym ciągu z wykształceniem zasadniczym zawodowym zarejestrowanych jest najwięcej osób. Kolejną liczną grupą widniejącą w ewidencji bezrobotnych są osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym i na dzień 31.12.2019r. było ich 862 osoby. W/w grupy osób bezrobotnych znajdują się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Wymagają wsparcia ze strony urzędu w celu powrotu na rynek pracy. Brak odpowiedniego wykształcenia jest jednym z najważniejszych czynników utrudniającym podjęcie zatrudnienia. Nieodpowiednie wykształcenie staje się barierą, którą ciężko przezwyciężyć dlatego też potrzebne jest im wsparcie w

dobrze dalszego kierunku kształcenia się zgodnie z ich zainteresowaniami oraz potrzebami lokalnego rynku pracy po to by było łatwiej znaleźć zatrudnienie.

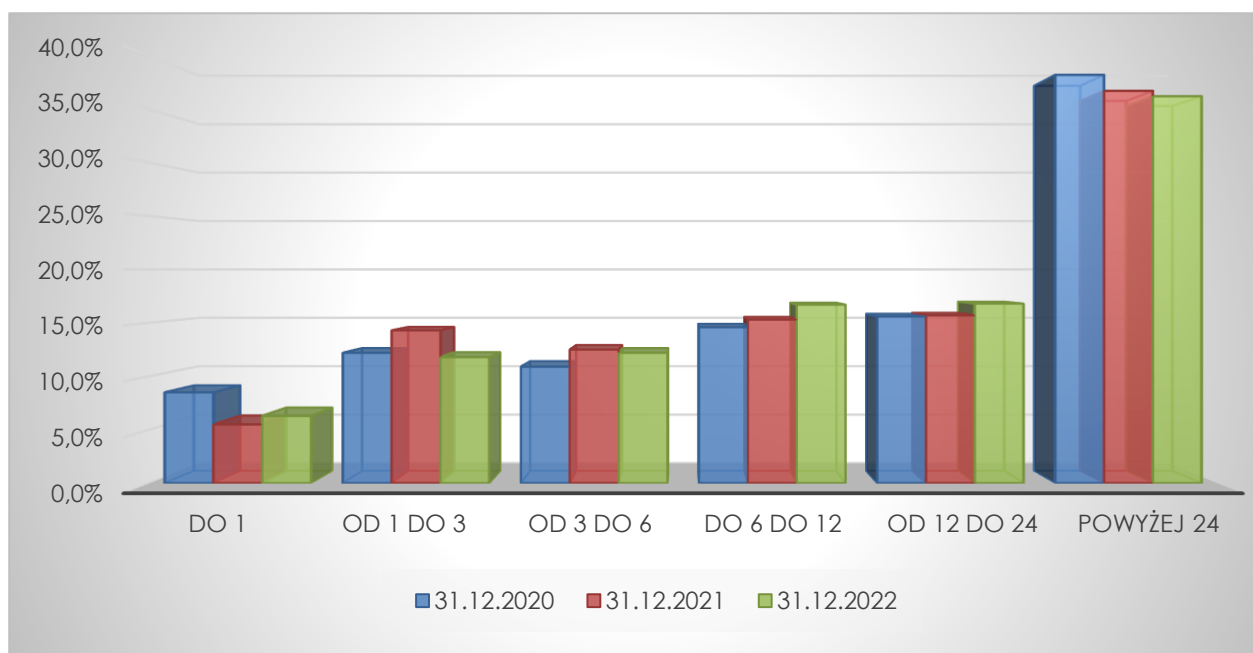
3.3. Czas pozostawania bez pracy

W roku 2022 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Przysusze było zarejestrowanych 2743 osoby bezrobotne (stan na dzień 31.12.2022r.). Osoby długotrwale bezrobotne figurujące w rejestrze bezrobotnych łącznie przez nieprzerwalny okres 12 miesięcy w okresie 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy 1779 osób (64,86% ogółu) z czego 1141 osób (41,6%) pozostaje w ewidencji bez pracy przez okres powyżej 24 miesięcy. Analizując sytuację z lat poprzednich można zauważyć, iż ta nie ulega znaczącej zmianie. W roku 2020 bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy było 38,64% ogółu bezrobotnych, zaś w roku 2021 – 44,41%. Z roku na rok spada liczba osób długotrwale bezrobotnych pozostających bez pracy przez dłuższy okres czasu, jednak grupa ta wciąż stanowi wysoki odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych na terenie powiatu przysuskiego. Długotrwale pozostawanie poza rynkiem pracy sprawia, że osoby bezrobotne stają się bierne zawodowo, coraz trudniej jest im odnaleźć na wciąż zmieniającym się na rynku prac. Pozostając w ewidencji osób bezrobotnych przez dłuższy czas "bo tak jest wygodniej" wolą korzystać z innych form pomocy niż samemu podjąć zatrudnienie często wpadają w pułapkę bierności zawodowej i samo wykluczenia zawodowego jak również społecznego.

Tabela poniżej przedstawia liczbę osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy określoną w latach 2020-2022.

BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY W LATACH 2020-2022					
<i>do 1</i>	<i>od 1 do 3</i>	<i>od 3 do 6</i>	<i>do 6 do 12</i>	<i>od 12 do 24</i>	<i>powyżej 24</i>
31.12.2020					
163	391	344	493	615	1263
4,99%	11,96%	10,52%	15,08%	18,81%	38,64%
31.12.2021					
202	323	280	339	447	1271
7,06%	11,29%	9,78%	11,84%	15,62%	44,41%
31.12.2022					
170	392	286	376	378	1141
6,20%	14,29%	10,43%	13,71%	13,78%	41,60%

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

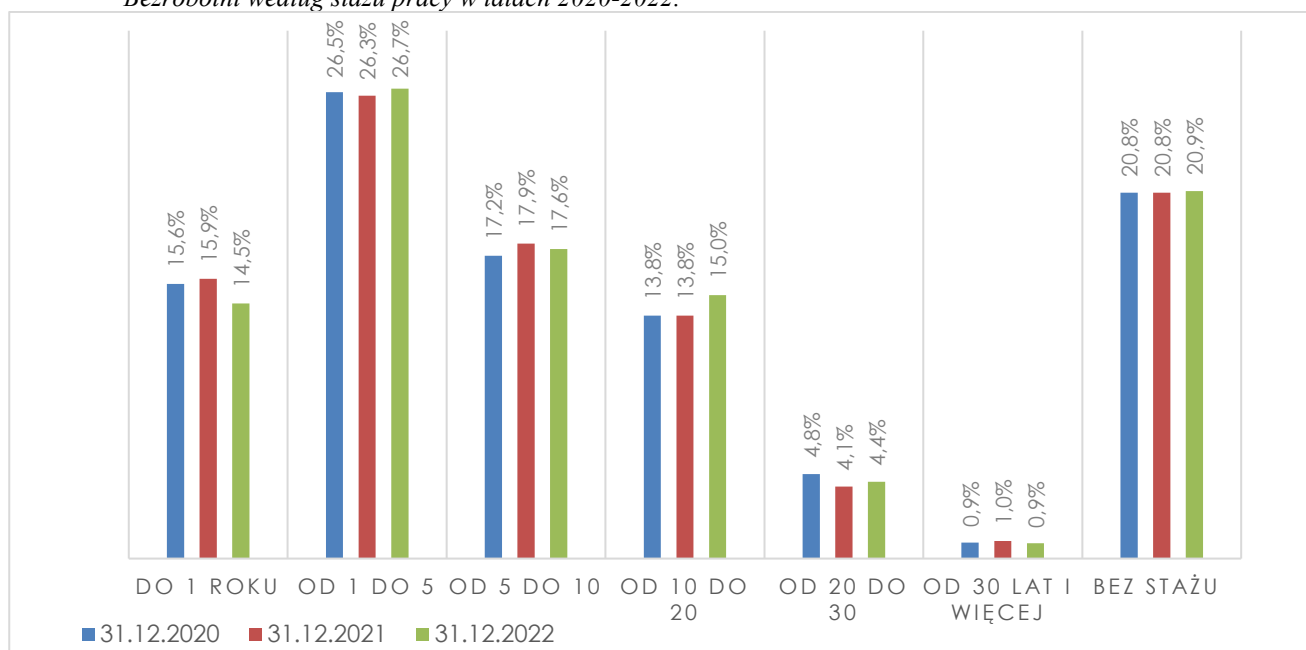
3.4. Staż pracy

W strukturze osób bezrobotnych wciąż największy odsetek stanowią osoby bez stażu pracy 573 osoby (20,89%) – stan na 31.12.2022r. Duża liczba osób pozostających w ewidencji nie posiada żadnego stażu pracy, co znacznie utrudnia podjęcie zatrudnienia. Na koniec 2020 roku bez żadnego udokumentowanego stażu pracy zarejestrowanych było 682 osoby. Podejmowane przez PUP działania zmierzają do zmiany tego stanu rzeczy. Aktywizując bezrobotnych poprzez staż, prace subsydiowane czy szkolenia podnosi szansę osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego na nabycie umiejętności praktycznych, uzyskanie nowych lub zmianę kwalifikacji co z czasem może zaowocować uzyskaniem zatrudnienia na dłuższy okres.

Najmniej liczną grupą są bezrobotni zarejestrowani z długoletnim stażem pracy (30 lat i więcej) – 0,87% ogółu bezrobotnych tj. 24 osoby. Poniżej przedstawiona jest tabela dotycząca stażu pracy osób bezrobotnych w poszczególnych latach (2020-2022) z podziałem na okres doświadczenia zawodowego.

BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY						
do 1 roku	od 1 do 5	od 5 do 10	od 10 do 20	od 20 do 30	od 30 lat i więcej	bez stażu
31.12.2020						
512	869	564	453	158	31	682
15,66%	26,58%	17,25%	13,86%	4,83%	0,95%	20,86%
31.12.2021						
457	754	513	396	116	29	597
15,97%	26,35%	17,92%	13,84%	4,05%	1,01%	20,86%
31.12.2022						
399	734	482	411	120	24	573
14,55%	26,76%	17,57%	14,98%	4,37%	0,87%	20,89%

Bezrobotni według stażu pracy w latach 2020-2022.

Przedłużający się brak zatrudnienia, brak możliwości samorealizacji na gruncie zawodowym sprawia, iż osoby bezrobotne mają zaniżone poczucie własnej wartości. Brak użyteczności społecznej oddala ich od reszty społeczeństwa. Aktywizacja bezrobotnych w takiej sytuacji na lokalnym rynku pracy jest szczególnie trudna. Brak doświadczenia zawodowego, brak odpowiedniego wykształcenia, długotrwały brak kontaktu z rynkiem pracy jest przyczyną tego, że grupa tych osób widnieje od dłuższego czasu w ewidencji bezrobotnych.

3.5 Zamieszkali na wsi

	Rok 2020			Rok 2021			Rok 2022		
	Ogółem	w tym kobiety	%	Ogółem	w tym kobiety	%	Ogółem	w tym kobiety	%
Styczeń	3140	1461	46,53%	2937	1374	46,78%	2655	1198	45,12%
Luty	3033	1379	45,47%	2878	1335	46,39%	2610	1153	44,18%
Marzec	2966	1350	45,52%	2793	1289	46,15%	2569	1114	43,36%
Kwiecień	3026	1392	46,00%	2726	1258	46,15%	2484	1088	43,80%
Maj	3022	1388	45,93%	2705	1232	45,55%	2444	1091	44,64%
Czerwiec	2965	1347	45,43%	2646	1215	45,92%	2399	1069	44,56%
Lipiec	2972	1388	46,70%	2654	1220	45,97%	2398	1104	46,04%
Sierpień	2871	1334	46,46%	2662	1239	46,54%	2397	1115	46,52%
Wrzesień	2824	1313	46,49%	2545	1166	45,82%	2302	1048	45,53%
Październik	2813	1304	46,36%	2493	1124	45,09%	2289	1020	44,56%
Listopad	2914	1370	47,01%	2489	1126	45,24%	2349	1050	44,70%
Grudzień	2913	1361	46,72%	2550	1154	45,25%	2458	1097	44,63%

Poziom bezrobocia w latach 2020-2022 z podziałem na poszczególne miesiące

Z przedstawionej powyżej tabeli wynika, że mieszkańcy wsi są dominującą grupą wśród osób bezrobotnych. W końcu grudnia 2022 r. na wsi mieszkało **2.458** osób (89,61%) ogółu bezrobotnych,

w tym 1.097 kobiet. W stosunku do grudnia 2020 r. liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi *zmniejszyła się* o 455 osób. Pomimo spadku liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi jest główną cechą rynku pracy powiatu przysuskiego, ponieważ mieszkańcy wsi są nadal jedną z dominujących grup osób bezrobotnych. Podobnie jak w całej bazie Urzędu wśród bezrobotnych mieszkańców wsi dominują osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby bez kwalifikacji zawodowych i bez wykształcenia średniego.

II. PROGNOZA ZAPOTRZEBOWANIE NA PRACOWNIKÓW

"Barometr zawodów" jest krótkookresową (jednoroczną) prognozą zapotrzebowania na pracowników. Jest realizowany na podstawie umowy pomiędzy Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej a wojewódzkimi urzędami pracy. Koordynatorem badań w województwie mazowieckim był Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie.

Prognoza zapotrzebowania na zawody tworzona jest dla każdego powiatu przez ekspertów, którzy posiadają wiedzę na temat lokalnego rynku pracy - głównie pracowników powiatowych urzędów pracy (pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, osoby odpowiedzialne za współpracę z przedsiębiorcami, organizację szkoleń). Podczas oceny eksperci posilkują się danymi na temat liczby ofert pracy oraz liczby osób zarejestrowanych w konkretnym zawodzie.

Jednocześnie, gromadzone dane statystyczne nie oddają w pełni sytuacji na rynku pracy. Nie dają bowiem odpowiedzi na pytania o to: czy osoba deklarująca umiejętności w konkretnym zawodzie jest w stanie wykonywać pracę na oczekiwanym poziomie, czy warunki oferowane przez lokalnych pracodawców są dla pracowników wystarczająco atrakcyjne lub czy pracodawca jest skłonny taką osobę zatrudnić i jakie są możliwe powody, dla których nie może tego zrobić (np. problem rzeczywistych kwalifikacji, odpowiedniego doświadczenia zawodowego, zbyt wysokich oczekiwań płacowych, itp.).

Właściwa ocena występujących zjawisk pozwala na sklasyfikowanie zawodów w trzy grupy, tj. deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone.

- **Zawody deficytowe** to takie, w których w najbliższym roku nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie w ich przypadku duże, a podaż pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje – niewielka.
- **Zawody zrównoważone** to takie, w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych i chętnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie (podaż i popyt zrównoważą się).
- **Zawody nadwyżkowe**, w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na małe zapotrzebowanie oraz wielu kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców.

Powiatowy Urząd Pracy w Przysusze w swoich działaniach wykorzystuje informacje uzyskane z badań realizowanych przez różne instytucje, np. z „Barometru zawodów”. Prognozę zapotrzebowania na pracowników na 2023 rok na terenie powiatu przysuskiego przedstawia poniższa tabela.

Barometr zawodów 2023

powiat przysuski

www.barometrzawodow.pl

DEFICYT	RÓWNOWAGA	
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych Krawcy i pracownicy produkcji odzieży Magazynierzy	Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych Pielęgniarki i położne Psycholodzy i psychoterapeuci	Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
Administratorzy stron internetowych Agenci ubezpieczeniowi Akustycy i realizatorzy dźwięku Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych Animatory kultury i organizatorzy imprez Architekci i urbaniści Architekci krajobrazu Archiwiści i muzealnicy Asystenci w edukacji Betoniarze i zbrojarze Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej Biologzy i biotechnolodzy Blacharze i lakiernicy samochodowi Brukarze Ceramicy przemysłowi Cieśle i stolarze budowlani Cukiernicy Dekarze i blacharze budowlani Dentyści Diagnostyci laboratoryjni medyczni Diagnostyci samochodowi Dziennikarze i redaktorzy Ekonomiści Elektrycy, elektromechanicy i elektrycy monterzy Farmaceuty Filolodzy i tłumacze Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy Fizjoterapeuci i masażyści Floryści Fotografowie Fryzjerzy Geodeci i kartografowie Gospodarze obiektów, portierzy, wozni i dozorczy Graficy komputerowi Inspektorzy nadzoru budowlanego Instruktorzy nauki jazdy Instruktorzy rekreacji i sportu Inżynierowie budownictwa Inżynierowie chemii i chemicy Inżynierowie elektrycy i energetycy Inżynierowie inżynierii środowiska Inżynierowie mechanicy Kamieniarze Kelnerzy i barmani Kierowcy autobusów Kierowcy samochodów osobowych Kierownicy budowy Kierownicy ds. logistyki Kierownicy ds. produkcji Kierownicy ds. usług Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu Kierownicy sprzedaży Kierownicy w instytucjach społecznych i kultury	Kosmetyczki Kucharze Lakiernicy Lekarze Listonosze i kurierzy Logopedzi i audyofonolodzy Maszyniści Mechanicy maszyn i urządzeń Mechanicy pojazdów samochodowych Monterzy elektronicy Monterzy instalacji budowlanych Monterzy konstrukcji metalowych Monterzy maszyn i urządzeń Monterzy okien i szklarzy Murarze i tynkarze Nauczyciele nauczania wczesnoszkolnego Nauczyciele praktycznej nauki zawodu Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących Nauczyciele przedmiotów zawodowych Nauczyciele przedszkoli Nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych Obuwnicy Ogrodnicy i sadownicy Operatorzy aparatury medycznej Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych Operatorzy maszyn włókienniczych Operatorzy obrabiarek skrawających Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych Opiekunki dziecięce Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej Optycy i pracownicy wytwarzający protezy Pedagodzy Piekarze Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków Pomoce kuchenne Pomoce w gospodarstwie domowym Pozostali specjaliści edukacji Pracownicy administracyjni i biurowi Pracownicy biur podróży i obsługi turystycznej Pracownicy ds. budownictwa drogowego i kolejowego Pracownicy ds. jakości Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości Pracownicy ds. techniki dentystycznej Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych Pracownicy myjni, pralni i prasowni Pracownicy obsługi ruchu szynowego Pracownicy ochrony fizycznej Pracownicy poczty	Pracownicy poligraficzni Pracownicy przetwórstwa metali Pracownicy przetwórstwa spożywczego Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie Pracownicy służb mundurowych Pracownicy socjalni Pracownicy sprzedaży internetowej Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankiecieży, teleankiecieży Pracownicy usług pogrzebowych Pracownicy zajmujący się zwierzętami Prawnicy Projektanci i administratorzy baz danych, programiści Projektanci wzornictwa przemysłowego i operatorzy CAD Przedstawiciele handlowi Przetwórcy mięsa i ryb Ratownicy medyczni Recepcjoniści i rejestratorzy Robotnicy budowlani Robotnicy leśni Robotnicy obróbki drewna i stolarze Robotnicy obróbki skóry Rolnicy i hodowcy Rzemieślnicy obróbki szkła i metali szlachetnych Samodzielni księgowi Sekretarki i asystenci Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych Spawacze Specjaliści ds. administracji Specjaliści ds. finansowych Specjaliści ds. organizacji produkcji Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży Specjaliści ds. projektowania, wdrażania i doskonalenia produktów i usług cyfrowych Specjaliści ds. rynku nieruchomości Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji Specjaliści rolnictwa i leśnictwa Specjaliści technologii żywności i żywienia Specjaliści telekomunikacji Spedytorzy i logistycy Sprzątaczkę i pokojowe Sprzedawcy i kasjerzy Szetowie kuchni Ślusarze Tapicerzy Technicy budownictwa Technicy informatycy Technicy mechanicy Weterynarze Windykatorzy Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych Zaopatrzeniowcy i dostawcy

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2023 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2022 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych.

POWIATOWY URZĄD PRACY W PRZYSUSZE
ul. Świerka 7, 26-403 Przysuska
tel. (48) 6752703, 6753074 fax (48) 6753199
e-mail: mads@pup.pz.pl www.pup.pz.pl

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

Realizator badania

Koordinator wojewódzki

* „Barometr zawodów” Jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2023 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2022 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych.

Z analizy powyższej tabeli wynika, iż najbardziej deficytowymi zawodami, na które na lokalnym rynku pracy będzie zapotrzebowanie, a liczba osób bezrobotnych chętnych i gotowych do podjęcia zatrudnienia w określonym zawodzie jest niewielka to: kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki, krawcy i pracownicy odzieży, pielęgniarki i położne, magazynierzy, psycholodzy i psychoterapeuci. Nie prognozuje się na terenie powiatu przysuskiego w 2023 roku zawodów nadwyżkowych.

Informacje uzyskane z Barometru są szczególnie wykorzystywane przy doborze kierunków szkoleń, po to aby dostosować kwalifikacje i umiejętności do potrzeb i oczekiwań pracodawców.

III. GRUPY BEZROBOTNYCH WYMAGAJĄCE WSPARCIA

Wnioski końcowe. Wylonienie grup osób do aktywizacji i wskazanie rozwiązań problemu zawodowego w ramach form aktywizacji przewidzianych w ustawie.

Główną i podstawową przyczyną bierności zawodowej osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Przysusze jest niewystarczająca liczba wolnych miejsc pracy na rynku lokalnym w stosunku do liczby osób w wieku aktywności zawodowej, pozostających bez zatrudnienia, które chcą pracę podjąć.

Niewspółmiernie wyższy popyt od podaży pracy sprawia, iż konkurencyjność osób bezrobotnych na rynku pracy, poziom zdolności do podjęcia i utrzymania zatrudnienia uzależniony jest od min.:

- poziomu i adekwatności do potrzeb rynku pracy wykształcenia,
- stażu pracy i doświadczenia zawodowego,
- przygotowania do poruszania się po rynku pracy,
- osobistego zaangażowania w proces poszukiwania zatrudnienia i kreatywności w tym zakresie,
- świadomości konieczności ustawicznego podnoszenia poziomu wiedzy, kwalifikacji i umiejętności.

Aktywna postawa w procesie podejmowania i kontynuowania pracy, samoświadomość, znajomość swoich mocnych-słabych stron, braków zawodowych i poziom motywacji do dokonania zmiany w tym zakresie decydują o sukcesie zawodowym.

Rolą Urzędu Pracy jest udzielenie pomocy osobom bezrobotnym, w tym grupom które cechuje najniższa aktywność zawodowa w przezwyciężeniu barier utrudniających lub uniemożliwiających podjęcie pracy.

Osoby bezrobotne oczekują od Urzędu umożliwienia dostępu do aktualnych ofert pracy, pomocy w podjęciu stabilnego zatrudnienia. Osoby, które pomimo podejmowanych prób powrotu bądź zaistnienia na rynku pracy po zakończonym procesie edukacji szkolnej pozostają bez zatrudnienia oczekują pomocy w ustaleniu ścieżki kariery zawodowej, ustaleniu predyspozycji zawodowych,

pomocy w rozwiązaniu problemu zawodowego, nabyciu umiejętności poruszania się po rynku pracy, zdobyciu, zmianie, podwyższaniu kwalifikacji, umiejętności zawodowych, zdobyciu doświadczenia zawodowego.

Z przeprowadzonej analizy danych statystycznych dotyczących kształtowania się struktury i poziomu bezrobocia na przełomie lat 2020, 2021 i 2022 i wniosków wyciągniętych z informacji uzyskanych od osób bezrobotnych w ramach wywiadów prowadzonych podczas wizyt w urzędzie wynika, że na terenie powiatu Przysuskiego szczególne problemy związane z podjęciem i utrzymaniem zatrudnienia mają poniższe grupy osób bezrobotnych:

1. bezrobotni zamieszkujący na obszarach wiejskich,
2. bezrobotni długotrwale pozostający bez zatrudnienia,
3. bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych,
4. bezrobotni do 30 roku życia,
5. bezrobotni po 50 roku życia.

Bezrobotni zamieszkujący na obszarach wiejskich

stanowią najliczniejszą grupę 2.458 osób bezrobotnych 89,61% ogółu bezrobotnych. Bezrobotni mieszkający na wsi mają utrudniony dostęp do informacji nt. ofert pracy i do zakładów pracy z uwagi na miejsce zamieszkania. W dużej mierze utrzymują się z dorywczej pracy w nisko opłacanym rolnictwie, część ze źródeł dochodu przyznanych innym członkom gospodarstwa domowego: rent i emerytur.

Główne bariery jakie utrudniają im dostęp do zatrudnienia to:

- brak ofert pracy w miejscu zamieszkania,
- brak motywacji do poszukiwania i utrzymania zatrudnienia,
- brak środków finansowych na dojazdy do PUP, pracodawców, do pracy
- utrudniony dostęp do usług szkoleniowych,

W celu złagodzenia barier i zwiększenia szans na podjęcie zatrudnienia wśród osób bezrobotnych zamieszkałych na obszarach wiejskich zasadnym staje się obejmowanie ich wsparciem:

- poradnictwo zawodowe, w celu ustalenia predyspozycji zawodowych, oceny problemu zawodowego, zasadności dokonania zmiany, uzupełnienia kwalifikacji,
- pośrednictwo pracy – będące źródłem informacji na temat wolnych ofert pracy zgłaszanych do urzędu pracy przez pracodawców oraz możliwości skorzystania z zatrudnienia subsydiowanego,
- subsydiowane zatrudnienie (prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie pracy na wyposażonym, doposażonym stanowisku pracy) – dające szansę na podjęcie zatrudnienia, zdobycia doświadczenia zawodowego, sprawdzenia się w roli pracownika, będące źródłem dochodu,
- bezzwrotne dotacje finansowe na podjęcie działalności gospodarczej – umożliwiające realizację pomysłu na samodzielne zarobkowanie, a jednocześnie pozwalające na samorealizację zawodową i zwiększenie motywacji do działalności w obszarze gospodarczym,
- szkolenia, bony szkoleniowe – umożliwią zdobycie kwalifikacji zawodowych zgodnych z zainteresowaniami uczestniczących w nich osób, dających szansę na podjęcie zatrudnienia,

- staże – umożliwiające zdobycia doświadczenia zawodowego,
- zwrot kosztów dojazdu do pup, pracodawców, do pracy- ułatwi mobilność przestrzenną osób korzystających z tego wsparcia,
- bon na zasiedlenie – pomoże podjąć osobom młodym decyzję o wyprowadzce do większych aglomeracji miejskich w celu podjęcia pracy, gdyż uzyskane środki pozwolą pokryć koszty zamieszkania i dojazdu w związku z podjęciem zatrudnienia poza miejscem stałego zamieszkania.

Bezrobotni długotrwale pozostający bez zatrudnienia,

stanowią 1779 osób 64,86% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w 2022 roku. Przedłużająca się bierność zawodowa powoduje dezaktualizację wiedzy i kwalifikacji, a jednocześnie pojawia się lęk przed nie sprawdzeniem się w roli pracownika, który ma wpływ na zaniżenie samooceny a co za tym idzie pasywne ustosunkowanie się do pracy i życia zawodowego. Ponadto wpływ na izolację zawodową i społeczną tej grupy mają psychologiczne skutki długotrwałego bezrobocia, a więc wycofanie się, niskie poczucie własnej wartości, brak poczucia bezpieczeństwa, bierność i bezradność. Długotrwała bierność zawodowa, brak możliwości zdobywania doświadczenia zawodowego skutkuje tym, iż 20,85% przedstawiciele grupy nie posiada żadnego stażu pracy i aż 41,93 % krótki staż pracy nie przekraczający 5 lat. Główne bariery jakie utrudniają im dostęp do zatrudnienia to:

- brak ofert pracy,
- wiek
- ograniczenia zdrowotne,
- niski poziom wykształcenia,
- zdezaktualizowane, nieadekwatne do potrzeb lokalnych i ponadlokalnych rynków pracy kwalifikacje,
- brak doświadczenia zawodowego
- brak zdolności do utrzymania zatrudnienia,
- niska samoocena,
- szybkie zniechęcenie niepowodzeniami i w konsekwencji brak motywacji do poszukiwania pracy,
- problemy w kontaktach (bariera nieśmiałości)
- brak środków finansowych na poszukiwanie pracy poza miejscem zamieszkania,
- brak środków finansowych na podnoszenie we własnym zakresie kwalifikacji.

W celu złagodzenia barier i zwiększenia szans na podjęcie zatrudnienia wśród osób długotrwale bezrobotnych zasadnym staje się obejmowanie ich następującymi formami wsparcia:

- poradnictwo zawodowe, w celu ustalenia predyspozycji zawodowych, oceny problemu zawodowego, zasadności dokonania zmiany, uzupełnienia kwalifikacji. Udział w zajęciach z doradcą zawodowym pomoże wypracować aktywną postawę wobec poszukiwania pracy, wpłynie na poprawę samooceny, usunie barierę nieśmiałości, a także obawy przed bezpośrednim kontaktem z pracodawcą i pozwoli bezrobotnym odpowiednio zaprezentować się na ewentualnej rozmowie kwalifikacyjnej.
- pośrednictwo pracy – będące źródłem informacji na temat wolnych ofert pracy zgłaszanych do urzędu pracy przez pracodawców oraz możliwości skorzystania z zatrudnienia subsydiowanego,

- subsydiowane zatrudnienie (prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie pracy na wyposażonym, doposażonym stanowisku pracy) – dające szansę na podjęcie zatrudnienia, zdobycia doświadczenia zawodowego, sprawdzenia się w roli pracownika, będące źródłem dochodu,
- bezzwrotne dotacje finansowe na podjęcie działalności gospodarczej – umożliwiające realizację pomysłu na samodzielne zarobkowanie, a jednocześnie pozwalające na samorealizację zawodową i zwiększenie motywacji do działalności w obszarze gospodarczym
- szkolenia – umożliwią uaktualnienie lub zdobycie kwalifikacji zawodowych zgodnych z zainteresowaniami uczestniczących w nich osób, dających szansę na podjęcie zatrudnienia.
- staże – umożliwiające zdobycia doświadczenia zawodowego
- zwrot kosztów dojazdu do pracy, bon zasiedleniowy- ułatwi mobilność zawodową osób korzystających z tego wsparcia.

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

Na koniec 2022r. 1.121 osób bezrobotnych nie posiada kwalifikacji zawodowych stanowią oni 40,87% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Są też grupą dominującą wśród osób pozostających bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy oraz najczęściej rejestrujących się w ostatnim roku w PUP. Grupa ta ma problemy z długookresowym utrzymaniem stabilnego zatrudnienia. Nawet jeśli podejmuje pracę jest to często zatrudnienie sezonowe, nisko opłacane. Osoby bez kwalifikacji zawodowych cechuje niska motywacja do podnoszenia kwalifikacji, niska mobilność w poszukiwaniu zatrudnienia. Są to osoby bardzo często latami pracujące w szarej strefie, nie mogące udokumentować swojego dorobku zawodowego i doświadczenia zawodowego.

Główne bariery jakie utrudniają im dostęp do zatrudnienia to:

- brak ofert pracy
- sezonowość zatrudnienia,
- niski poziom wykształcenia,
- zdezaktualizowane, nieadekwatne do potrzeb lokalnych i ponadlokalnych rynków pracy kwalifikacje,
- brak udokumentowanego doświadczenia zawodowego i stażu pracy,
- brak zdolności do utrzymania zatrudnienia
- niska samoocena,
- brak motywacji do poszukiwania pracy,
- brak środków finansowych na poszukiwanie pracy poza miejscem zamieszkania,
- brak środków finansowych na podnoszenie we własnym zakresie kwalifikacji.

W celu złagodzenia barier i zwiększenia szans na podjęcie zatrudnienia wśród osób długotrwale bezrobotnych zasadnym staje się obejmowanie ich następującymi formami wsparcia:

- poradnictwo zawodowe, w celu ustalenia predyspozycji zawodowych, oceny problemu zawodowego, zasadności dokonania zmiany, uzupełnienia kwalifikacji,
- poradnictwo psychologiczne, w ramach którego psycholog ukształtuje pozytywne myślenie osoby bezrobotnej, wyzwoli lub wzmocni ich wiarę w swoje umiejętności, możliwości oraz naładuje energią potrzebną do podążania wyznaczoną ścieżką aż do osiągnięcia sukcesu zawodowego i osobistego,
- pośrednictwo pracy – będące źródłem informacji na temat wolnych ofert pracy zgłaszanych do urzędu pracy przez pracodawców oraz możliwości skorzystania z zatrudnienia subsydiowanego,
- subsydiowane zatrudnienie (prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie pracy na wyposażonym, doposażonym stanowisku pracy) – dające szansę na podjęcie zatrudnienia, zdobycia doświadczenia zawodowego, sprawdzenia się w roli pracownika, będące źródłem dochodu,
- bezzwrotne dotacje finansowe na podjęcie działalności gospodarczej – umożliwiające realizację pomysłu na samodzielne zarobkowanie, a jednocześnie pozwalające na samorealizację zawodową i zwiększenie motywacji do działalności w obszarze gospodarczym
- szkolenia – umożliwią uaktualnienie lub zdobycie kwalifikacji zawodowych zgodnych z zainteresowaniami uczestniczących w nich osób, dających szansę na podjęcie zatrudnienia.
- staże – umożliwiające zdobycia doświadczenia zawodowego
- zwrot kosztów dojazdu do pracy oraz bon na zasiedlenie - ułatwią mobilność osób korzystających z tego wsparcia. Pozwolą podjąć i utrzymać zatrudnienie poza miejscem zamieszkania co utrudnia brak środków.

Osoby do 30 roku życia

na terenie powiatu przysuskiego w 2022 roku stanowią 26,94% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Są to głównie bezrobotni nie posiadający doświadczenia zawodowego, stażu pracy, ze średnim wykształceniem. Długotrwałym bezrobociem dotkniętych jest 37,75% grupy. Osoby młode są szczególnie zagrożone bezrobociem, gdyż nie posiadają doświadczenia zawodowego które jest głównym wyznacznikiem bycia konkurencyjnym na rynku pracy. Pomimo tego, iż są bardziej mobilne od osób ze starszych grup wiekowych, lepiej wykształcone często przez lata pozostają w rejestrach bezrobotnych. Pozostawanie młodych ludzi bez pracy, brak startu zawodowego powoduje utratę zdobytych kwalifikacji, zniechęcenie i doprowadza często do patologii społecznych. Główne bariery jakie utrudniają osobom młodym dostęp do pracy to:

- brak ofert pracy,
- wiek,
- brak doświadczenia zawodowego,
- szybkie zniechęcenie niepowodzeniami i w konsekwencji brak motywacji do poszukiwania pracy,
- brak kwalifikacji dostosowanych do potrzeb rynku pracy,
- brak wiedzy na temat sposobów poszukiwania pracy,

- brak środków finansowych na dojazd do pracy,
- brak środków finansowych na start zawodowy poza miejscem zamieszkania
- brak środków do życia, co powoduje wykluczenie z uczestnictwa w wielu dziedzinach życia, w tym brak w dobie powszechnej informatyzacji środków na zakupienie sprzętu komputerowego grozi wykluczeniem cyfrowym.

W celu złagodzenia barier i zwiększenia szans na podjęcie zatrudnienia wśród osób bezrobotnych do 30 roku życia zasadnym staje się obejmowanie ich następującymi formami wsparcia:

- poradnictwo zawodowe, w celu ustalenia predyspozycji zawodowych, oceny problemu zawodowego, zasadności dokonania zmiany, uzupełnienia kwalifikacji. Udział w zajęciach z doradcą zawodowym pomoże wypracować aktywną postawę wobec poszukiwania pracy, wpłynie na poprawę samooceny, usunie barierę nieśmiałości, a także obawy przed bezpośrednim kontaktem z pracodawcą i pozwoli bezrobotnym odpowiednio zaprezentować się na ewentualnej rozmowie kwalifikacyjnej.
- pośrednictwo pracy – będące źródłem informacji na temat wolnych ofert pracy zgłaszanych do urzędu pracy przez pracodawców oraz możliwości skorzystania z zatrudnienia subsydiowanego,
- staże, staże w ramach bonu stażowego – umożliwiające zdobycia doświadczenia zawodowego
- szkolenia, bony szkoleniowe – umożliwią uaktualnienie lub zdobycie kwalifikacji zawodowych zgodnych z zainteresowaniami uczestniczących w nich osób, dających szansę na podjęcie zatrudnienia.
- subsydiowane zatrudnienie (prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie pracy na wyposażonym, doposażonym stanowisku pracy, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne, zatrudnienie w ramach bonu zatrudnieniowego) – dające szansę na podjęcie zatrudnienia, zdobycia doświadczenia zawodowego, sprawdzenia się w roli pracownika, będące źródłem dochodu,
- bezzwrotne dotacje finansowe na podjęcie działalności gospodarczej – umożliwiające realizację pomysłu na samodzielne zarobkowanie, a jednocześnie pozwalające na samorealizację zawodową i zwiększenie motywacji do działalności w obszarze gospodarczym
- zwrot kosztów dojazdu do pracy, bon na zasiedlenie - ułatwi mobilność przestrzenną osób korzystających z tego wsparcia,

Bezrobotni po 50 roku życia

w 2022 roku na terenie powiatu przysuskiego stanowią 26,47% ogółu bezrobotnych (726 osób). Bezrobotni powyżej 50 roku życia, to osoby którym w niedługim czasie przysługiwać będzie prawo do emerytury, a ze względu na wiek napotykać na problemy ze znalezieniem zatrudnienia. Bezrobotni w tej grupie wiekowej w większości nie posiada wykształcenia średniego, ich atutem zawodowym jest niewątpliwie długoletni staż pracy, niestety długotrwałe pozostawanie bez zatrudnienia sprawia, że ten potencjał zawodowy traci na wartości z punktu widzenia rynku pracy z każdym rokiem pozostawania w rejestrach bezrobotnych. Nabyta w pracy wiedza i posiadane umiejętności ulegają dezaktualizacji w związku z rozwojem techniki i zmianą technologii stosowanych w gospodarce z biegiem lat. Osoby te tracą motywację do poszukiwania pracy, żyją z zasiłków i dochodów innych członków rodziny. Boją się ryzyka prowadzenia własnej działalności gospodarczej, sceptycznie podchodzą do podwyższania kwalifikacji w ramach szkoleń, twierdzą, że:

„w ich wieku nauka nie wchodzi do głowy”. Ubóstwo, które im zagraża ze względu na pozostawanie przez długi okres czasu bez pracy, bez źródła dochodu sprawia, iż zamykają się w domu, nie dbają o swój wygląd, są negatywnie postrzegani przez osoby posiadające wyższy status finansowy. Główne bariery jakie utrudniają im dostęp do zatrudnienia to:

- długotrwałe pozostawanie poza rynkiem pracy,
- niskie wykształcenie (podstawowe i zawodowe),
- problemy zdrowotne,
- dyskryminacja ze względu na wiek,
- niska lub brak motywacji do poszukiwania zatrudnienia
- niskie poczucie własnej wartości,
- brak znajomości nowych technologii i obawa przed nimi,
- niechęć do doksztalcania się,
- niska mobilność.

Głównym problemem osób bezrobotnych ze starszych grup wiekowych jest długookresowe pozostawanie poza rynkiem pracy po utracie zatrudnienia. Osoby te przede wszystkim oczekują pomocy w podjęciu zatrudnienia.

W celu złagodzenia barier i zwiększenia szans na podjęcie zatrudnienia wśród osób należących do starszych grup wiekowych osób bezrobotnych zasadnym staje się obejmowanie ich następującymi formami wsparcia:

- poradnictwo zawodowe, w celu ustalenia predyspozycji zawodowych, oceny problemu zawodowego, zasadności dokonania zmiany, uzupełnienia kwalifikacji. Udział w zajęciach z doradcą zawodowym pomoże wypracować aktywną postawę wobec poszukiwania pracy, wpłynie na poprawę samooceny, usunie barierę nieśmiałości, a także obawy przed bezpośrednim kontaktem z pracodawcą i pozwoli bezrobotnym odpowiednio zaprezentować się na ewentualnej rozmowie,
- pośrednictwo pracy – będące źródłem informacji na temat wolnych ofert pracy zgłaszanych do urzędu pracy przez pracodawców oraz możliwości skorzystania z zatrudnienia subsydiowanego,
- subsydiowane zatrudnienie (prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie pracy na wyposażonym, doposażonym stanowisku prac, dofinansowanie zatrudnienia) – dające szansę na podjęcie zatrudnienia, zdobycia doświadczenia zawodowego, sprawdzenia się w roli pracownika, będące źródłem dochodu,
- bezzwrotne dotacje finansowe na podjęcie działalności gospodarczej – umożliwiające realizację pomysłu na samodzielne zarobkowanie, a jednocześnie pozwalające na samorealizację zawodową i zwiększenie motywacji do działalności w obszarze gospodarczym,
- szkolenia – umożliwią uaktualnienie lub zdobycie kwalifikacji zawodowych zgodnych z zainteresowaniami uczestniczących w nich osób, dających szansę na podjęcie zatrudnienia,
- staże – umożliwiające zdobycia doświadczenia zawodowego,
- zwrot kosztów dojazdu do pracy,- ułatwi mobilność zawodową osób korzystających z tego wsparcia.

Spis treści

Analiza sytuacji na rynku pracy powiatu przysuskiego	1
Wstęp	2
I. Charakterystyka bezrobocia w powiecie przysuskim	3
1. Poziom bezrobocia	3
2. Stopa bezrobocia	4
3. Struktura bezrobocia	5
3.1 Wiek bezrobotnych	6
3.2 Wykształcenie	7
3.3 Czas pozostawania bez pracy	9
3.4 Staż pracy	10
3.5 Zamieszkali na wsi	11
II. Prognoza zapotrzebowania na pracowników	12
III. Grupy bezrobotnych wymagające wsparcia	14